

FIȘA DISCIPLINEI

Cetăți medievale în Europa Centrală

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Istorie în limba maghiară
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Istorie, Istoria artei
1.7. Forma de învățământ	Zi

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Cetăți medievale în Europa Centrală				Codul disciplinei		HLM 1230
2.2. Titularul activităților de curs			Lector univ. dr. Pakó Klára					
2.3. Titularul activităților de seminar			-					
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	4	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DF	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	–
3.4. Total ore din planul de învățământ	24	din care: 3.5. curs	24	3.6 seminar/laborator	–
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					33
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					35
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					6
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					2
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				74	
3.8. Total ore pe semestru				100	
3.9. Numărul de credite				4	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu sunt.
4.2. de competențe	Nu sunt.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Conexiune la internet și videoproiector/tabla inteligentă
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	–

6.1. Competențele specifice acumulate¹

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Competențe profesionale/esențiale	- Regăsirea informației despre trecutul istoric. - Prezentarea orală și scrisă, în limba programului de studii și într-o limbă de circulație internațională, a cunoștințelor de specialitate
Competențe transversale	- Îndeplinirea la termen, riguroasă și responsabilă, în condiții de eficiență și eficacitate, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activității științifice, aplicarea riguroasă a regulilor de citare și respingerea plagiatului. - Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup și de muncă eficientă în echipă, cu asumarea de roluri diverse.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	înțelegerea și folosirea adecvată a definițiilor, conceptelor teoretice și a abordărilor practice referitoare la arhitectura și cultura materială militară a Europei Centrale în epoca medievală
7.2 Obiectivele specifice	- cursul propune participanților însușirea terminologiei de specialitate specifice acestui domeniu, sintetizarea informațiilor relevante privind contextul apariției și evoluției acestui tip de clădire sau ansambluri istorice - însușirea informațiilor esențiale privind structura, detaliile arhitectonice, inventarul, organizarea și funcționarea cetăților medievale

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere: terminologia și metodologia cercetării cetăților medievale	Expunere participativă	
2. Scurt istoric al cercetărilor	Expunere participativă	
3. Fortificații de pământ și palisadă	Expunere participativă	
4. Arhitectura donjoanelor	Expunere participativă	
5. Arhitectura cetăților ordinilor cavaleresti	Expunere participativă	
6. Cetăți regale și rezidențiale medievale	Expunere participativă	
7. Reședințe nobiliare medievale	Expunere participativă	
8. Fortificațiile orașelor	Expunere participativă	
9. Asediul și apărarea cetăților, aspecte militare	Expunere participativă	
10. Viața cotidiană în cetățile medievale	Expunere participativă	
11. Redescoperirea și revalorificare arhitecturii medievale în secolele XVIII-XIX	Expunere participativă	
12. Protecția și revitalizarea cetăților medievale în epoca contemporană -studii de caz	Expunere participativă	

Bibliografie

Benkő Elek – Orosz Krisztina (red.), *In medio Regni Hungariae. Régészeti, művészettörténeti és történeti kutatások „az ország közepén”*, Budapest, 2015.

Boas, Adrian J., *Domestic settings : sources on domestic architecture and day-to-day activities in the Crusader states*, Brill, 2010.

Buzás Gergely et al.: *Medium Regni. Középkori magyar királyi székhelyek*, Budapest. 1996/2004.

Coldstream, Nicola (ed.), *Medieval architecture*, Oxford Univ. Press, 2002.

Corbeil, Jean-Claude – Archambault, Ariane, *The Macmillan Visual Dictionary*, Harlow, 1992. ARCHITECTURE

Coulson, Charles, *Castles in Medieval Society. Fortresses in England, France, and Ireland in the Central Middle Ages*, Oxford University Press, 2004.

Creighton, Oliver H.(ed.), *Early European castles: aristocracy and authority, AD 800-1200*, London, Bloomsbury Academic, 2013.

Fabini, Hermann, *Atlas der siebenbürgisch-sächsischen Kirchenburgen und Dorfkirchen. I*, Hermannstadt – Heidelberg, 2002.

Koch, Wilfried, *Építészeti stílusok*, Budapest, 1997.

Molnár Albert – Németh Lajos – Voit Pál (red.), *Művészettörténeti ABC*, Budapest, 1961.

Mordovin Maxim, *A várszervezet kialakulása a középkori Magyarországon, Csehországban és Lengyelországban a 10–12. században*, Budapest, 2016.

Müller, Werner-Vogel, Günther, *Építőművészet. (SH Atlasz)*, Budapest, 1993.

Piana, Mathias – Carlsson, Christer, *Archaeology and Architecture of the Military Orders. New Studies*, Routledge, 2014.

Rusu, A. A., *Castelarea carpatică. Fortificații și cetăți din Transilvania și teritoriile învecinate (sec. XIII-XIV.)*, Cluj-Napoca, 2005.

Simpson, W. Douglas, *Exploring Castles*, Routledge, 1957.

Stephenson, Charles – Boyle, David (ed.), *Castles: a history of fortified structures; ancient, medieval & modern*, New York, St. Martin's Griffin, 2011.

Townshend, Dale, *Gothic Antiquity: History, Romance, and the Architectural Imagination, 1760–1840*, Oxford University Press, 2019.

Tyack, Geoffrey, *The Making of Our Urban Landscape*, Cambridge University Press, 2022.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Tematica și bibliografia cursului au fost selectate în conformitate cu abordările cele mai recente din domeniul cercetării istoriei arhitecturii și culturii materiale militare la nivel european
- Abordarea propusă urmărește relația dintre realitățile istorice și cele actuale în domeniu punând accent și pe posibilitățile de valorificare și revitalizare a acestor valori patrimoniale

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Dobândirea terminologiei și cunoștințelor specifice disciplinei și capacitatea de prezentare a lor sub formă orală și scrisă.	Discuții orale Examen scris	30% 70%
10.5 Seminar/laborator	–		
	–		
10.6 Standard minim de performanță			
• Obținerea notei 5 la examenul scris.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă							
								

Data completării:
12.04.2025

Semnătura titularului de curs

Lect. dr. Pakó Klára

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament:
30.04.2025

Semnătura directorului de departament

Conf. dr. Nagy Róbert Miklós

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".